

پاسخ مسوولان به ادعاها

در شرایطی که برخی خانواده‌ها همچنان اصرار داشتند که دریانوردان زنده هستند اما مسوولان مختلف مانند محمد راستاد، مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی، ادعای شان را نپذیرفت و گفت: «در آن زمان تمام دستگاه‌های دولتی همراه پنج کشور دیگر پس از بررسی‌های بسیار به این نتیجه رسیدند که تمام دریانوردان سانچی در زمان وقوع حادثه جان خود را از دست داده‌اند.»

شهرام فرحید، مدیر بازرگانی شرکت ملی نفتکش ایران هم با رد ادعای زنده ماندن خدمه سانچی برقراری ۱۲۰۰ تماس از سوی خدمه سانچی را با خانواده‌های شان زیر سوال برد و گفت: «اگر واقعا این تعداد تماس برقرار شده چرا حتی یکی از این تماس‌ها موفق نبوده؟ چرا باید عده‌ای با قایق نجات پیاده شوند و بعد خدمه را به جایی ببرند و دو سال هم بگذرد که چه نتیجه‌ای حاصل شود؟ علاوه بر اینها، قایق نجات ساختاری ندارد که بتوان با آن صدها مایل حرکت کرد. ظرفیت قایق‌های نجات در این حد است که از محل حادثه دور شوند تا گروه نجات از راه برسد. اگر خدمه سانچی سوار قایق نجات شده بودند که قطعا پیدا می‌شدند.

علی ربیعی که آن زمان هم وزیر کار و هم رئیس کمیته پیگیری نفتکش سانچی بود، نسبت به ادعای خانواده‌ها در مورد زنده بودن خدمه سانچی واکنش نشان داد: «برخی انتقاد کردند و گفتند شما که می‌دانستید خدمه در ساعات اولیه جان باخته‌اند، چرا اقدام کردید؟ بنده می‌گویم، اگر حتی یک اپسیلون امید برای زنده بودن خدمه وجود داشت، وظیفه انسانی ما بود که برای نجات اقدام کنیم.»

اظهارات یک وکیل در خارج

کشمکش بی‌نتیجه و بحث بر سر زنده بودن یا نبودن خدمه سانچی و ابهامات آن تا دو سال همچنان ادامه داشت، تا این‌که یکی از وکلای سانچی که در خارج از کشور بود، با یکی از شبکه‌های خبری مصاحبه کرد و گفت: «در دو سال گذشته، متاسفانه مجراهای قانونی برای رسیدگی به درخواست ۱۰ نفر از خانواده‌های سانچی به بن‌بست خورده و خانواده‌ها نتوانسته‌اند با مجلس یا نهاد ریاست جمهوری دیدار کرده و دردشان را بگویند و به همین دلیل به نهادهای خارجی متوسل شده‌اند. موضوع اینجاست که پس از غرق شدن سانچی، ربیعی در نامه‌ای به رئیس جمهوری روحانی ادعا می‌کند تمامی خدمه به‌طور قطع فوت شده‌اند و آنها را شهید راه اقتصادی نامید. خانواده‌ها این موضوع را نپذیرفتند و گفتند اگر جنازه‌ای از خدمه دارند، به ما نشان دهند. اطلاعات به‌دست آمده، ادعای مرگ تمام خدمه در لحظات اولیه را نقض کرد، زیرا بررسی اجساد کشف شده نشان داد که اجساد در معرض آتش نبودند، قایق نجات در کشتی نبود و خدمه وقت کافی برای ترک کشتی داشته‌اند؛ ضمن این‌که به‌گفته متخصصان، گازهای سمی ادعا شده در گزارش مرگبار نبود و موج حاصل از انفجار هم نمی‌تواند کشته شده باشد. درخصوص تماس‌ها هم گروهی از خانواده‌ها می‌گویند تماس‌هایی از جنوب شرق آسیا داشته‌اند.»

راز ناتمام سانچی

گذشت سه سال از حادثه سانچی و دلایلی که مقامات دولتی آوردند، هیچ یک باعث نشد که برخی خانواده‌های خدمه سانچی، ذره‌ای از ادعای زنده بودن آنها کوتاه بیایند.

عبدا... عبداللهی، پدر سجاد عبداللهی، یکی از خدمه سانچی هنوز هم قرض و محکم معتقد است پسرش زنده است. او در گفت‌وگو با «تپش» گفت: «ما مدارک بسیار محکمی جمع‌آوری کرده‌ایم و براساس همان مدارک، مطمئن هستم پسر من زنده است و کوچک‌ترین شکی در این باره ندارم اما در حال حاضر و به دلایلی نمی‌توانم مسائل مربوط به پرونده را توضیح دهم. این پرونده متأسفانه بدون هیچ دلیل قانع‌کننده‌ای تعیین تکلیف و گواهی فوت برای خدمه صادر شد. دادگاه از اداره ثبت احوال استعلام کرد که شما براساس کدام مدارک و مستندات، احراز هویت کرده و گواهی فوت صادر کرده‌اید؟ همین قدر بگویم گواهی فوتی که صادر شده به صورت دستوری بوده است. ما برای پیدا کردن بچه‌هایمان حدود ۱۰۰ هزار دلار هزینه کرده و هر یک از خانواده‌ها چند میلیون تومان پرداخته‌اند.»

از پدر سجاد در مورد تماس‌های تلفنی سوال کردیم و او در پاسخ گفت: «تماس‌ها هنوز هم ادامه دارد اما از زمانی که دادسرا به همراه اول نامه زد، از آن موقع تماس برقرار می‌شود اما نمی‌توان صحبت کرد و قطع می‌شود. از بین تماس‌ها، شاید دو تماس برقرار شد اما تذکر دادند که حق ندارید صحبت کنید.»

عبداللهی در مورد این‌که آیا به او پیشنهاد دریافت غرامت شده است یا خیر، ادامه داد: «بله، به ما پیشنهاد دادند و گفتند بیاوید و غرامت‌تان را بگیرید. من پدر هستم و نیازی به انحصار وراثت ندارم. پسر من زنده است و آدم زنده هم که دیه نمی‌خواهد. دیه با غرامت فرق دارد.

من نیازی به انحصار وراثت ندارم که در محضر تعهد بدهم و بگویم شکایتی علیه دولت ندارم. بعد، این را محضری کنم و به دادگاه ببرم که از شکایت من صرف‌نظر کرده تا بتوانم غرامت بگیرم. خانواده‌هایی هستند که به خاطر شکایت، حقوق شان قطع شده است.»

عبداللهی در مورد میزان غرامت پیشنهادی گفت: «برای خدمه دارای همسر و فرزند، ۱۲۰ هزار دلار و برای افراد مجرد که پسر من هم مجرد بود، ۹۷ هزار دلار در نظر گرفته شده است. به دلیل برخی مسائل نمی‌توانم در مورد بعضی موضوعات صحبت کنم. در حال حاضر نیز چند شکایت در داخل و خارج از کشور مطرح کرده‌ایم که نتایج آن تا مدتی دیگر مشخص خواهد شد اما این را از قول من و با اسم بنویسید که من؛ عبدا... عبداللهی، پدر حامد عبداللهی می‌گویم خدمه سانچی مفقود هستند و داستانی را که برای سانچی ساخته شده است، قبول ندارم. داستانی که کارشناس سانچی تعریف کرده، مورد قبول نیست. براساس اعلام او بود که ربیعی، فوت خدمه را اعلام کرد و مانع از پیگیری ما شد. از همین جا به کارشناس سانچی می‌گویم که شما ۲۴ دی ماه سال ۹۶ و براساس یک تصمیم عجولانه برای من «پدر» و بقیه خدمه تعیین تکلیف (فوت) بدون مستند، ثبت کردید و هیچ‌گاه، هیچ‌کدام‌تان در دادگاه و مقابل قاضی به‌صورت رودررو حاضر نشدید. من هرگز شما را نمی‌بخشم. من تا روزی که زنده هستم، پیگیر وضعیت پسر من هستم.»

با یکی از وکلای سانچی هم تماس گرفتیم تا در مورد آخرین وضعیت پرونده توضیح دهد اما حاضر به گفت‌وگو با ما نشد و اظهار کرد: «یکی از پرونده‌های پیگیری شده توسط ما ان شاء... در شرف گرفتن رای مثبت است، پرونده مطرح شده در دادسرای بین‌الملل در مراحل حساس خود قرار دارد و به احتمال زیاد تا قبل از اتمام سال جدید، رای پرونده خارج از کشور هم صادر می‌شود؛ به همین دلیل مصاحبه و طرح موضوع سانچی در مقطع فعلی حساسیت ایجاد کرده و موجب کارشکنی در آرای صادره خواهد شد؛ از این رو و با عرض پوزش، در حال حاضر تمایلی به انجام مصاحبه ندارم.»

موضوعات مختلفی در مورد سانچی و سرنشینان مفقودش مطرح است. براساس برخی شنیده‌های تایید نشده، مدارک و تصاویری به‌دست آمده که نشان می‌دهد خدمه در همان روز حادثه سوار قایق نجات شده و از مهلکه گریخته‌اند. این‌که این ادعا تا چه حد می‌تواند درست باشد، موضوعی است که در آینده مشخص می‌شود. به هر حال پرونده سانچی و خدمه آن ظاهراً بسته شدنی نیست.

